

Docenten en leerkrachten schrijven zich in om ergens te gaan gluren.

GLUREN BIJ DE BUREN,
PROJECT IN DE LIEMERS

Voortgezet onderwijs en basisonderwijs kijken nadrukkelijk bij elkaar in de keuken

Gluren bij de burens, zo heet het project dat vmbo-docente Marenka van Toor van het Liemers College in Zevenaar bedacht om docenten uit het voortgezet onderwijs (vo) en leerkrachten uit de bovenbouw van het primair onderwijs (po) bij elkaar in de keuken te laten kijken. Met als doel een betere aansluiting voor de leerlingen tussen po en vo. “We weten nauwelijks iets van elkaar”, zegt Marenka van Toor. “De verwachtingen over een leerling in het vo zijn te hoog of te laag, daar willen we graag verbetering in aanbrengen. Als je van elkaar weet hoe je werkt, kun je daar op aansluiten. Samen zijn we verantwoordelijk voor de ontwikkeling van leerlingen, dat we hen kennen als ze op school zitten, ongeacht welke school, en dat ze door kunnen met hun ontwikkeling.”

“Ik heb mijn ogen uitgekeken en wel op een hele positieve manier”, zegt onderwijzer Ton Roelofsen van groep 8 van sportbasisschool Het Startblok in Westervoort na zijn bezoek aan klas 2 van Symbion, een school voor praktijkonderwijs in Didam. “In de toekomst verwacht ik een aantal leerlingen het advies praktijkonderwijs te moeten geven en dan moet ik wel weten waarover ik praat. Ik verwachtte van tevoren heel veel onrust en conflicten in de klas aan te treffen, maar dat was helemaal niet zo. De docent straalde veel rust uit en de klas was ook rustig. Symbion werkt met kleine klassen en steekt veel energie in de relatie docent-leerlingen waardoor heel veel zaken goed gaan.”

Beste advies

Roelofsen vindt Gluren bij de burens een “fantastisch project” waarin hij nu al een stuk wijzer is geworden. “Op een normale schooldag heb ik op een laagdrempelige manier gezien hoe de praktijk

functioneert in een klas. Dat lukt nooit als je een open dag bezoekt. Ik denk dat ik nu kinderen die aan de onderkant zitten iets meer snap. Als ik de ouders mee heb, hoeven we voor een aantal kinderen misschien de lat niet altijd zo hoog te leggen in de klas. Ik kan nu in ieder geval veel beter tegenover ouders verdedigen waarom een keuze voor praktijkonderwijs voor hun kind het beste advies zou zijn. Ik kan een heel positief verhaal over Symbion vertellen en hen uitleggen dat hun kind op Symbion voor de verandering wel eens bij de besten in de klas kan behoren. En dat er hun zelfvertrouwen wordt opgebouwd. Weet je wel hoe fijn dat is voor zo’n kind!”

Liefst 59 leerkrachten uit het basisonderwijs en 26 docenten uit het voortgezet onderwijs doen mee aan Gluren bij de burens. Ze hebben zich vorig jaar oktober ingeschreven op de informatiemiddag op het Liemers College waar het project door een werkgroep is geïntroduceerd. Eind januari is een begin gemaakt

met het uitwisselingsprogramma dat tot eind april duurt. Initiatiefneemster van het project Marenka van Toor is verheugd over het grote aantal deelnemers. "Er leeft kennelijk onder leerkrachten en docenten een behoefte om elkaar te ontmoeten en van elkaar te leren. Er is grote nieuwsgierigheid naar elkaars werelden."

"ER IS GROTE NIEUWSGIERIGHEID NAAR ELKAARS WERELDEN"

Marenka van Toor, initiatiefneemster

Kansen

Vmbo-docent Peter Bloemberg (rekenen / wiskunde) van het Candea College in Duiven was een dag te gast op Montessorischool De Groene Ring in Duiven. "Ik wist nauwelijks iets van montessorionderwijs, dus ik ben zeer blij met deze ervaring. Mij is met name opgevallen hoe zelfstandig deze kinderen in de groepen 6, 7 en 8 al zijn, bijvoorbeeld op het gebied van organiseren en plannen. Ze hebben een grote mate van vrijheid en gaan daar heel goed mee om. Op dat gebied – en ook in de wijze van differentiëren in de klas door de leerkracht – liggen er kansen voor docenten in het vo. Alleen weet ik nog niet hoe ik dat zou moeten doen, want ik zie leerlingen in mijn vakken 45 minuten per dag, terwijl een leerkracht in het basisonderwijs de hele week voor dezelfde groep staat."

Bloemberg vond het "gaaf" om de sfeer te proeven op De Groene Ring en met leerkrachten ideeën over onderwijs uit te wisselen. "In de dagelijkse praktijk hebben vakdocenten nauwelijks contact met mensen uit het basisonderwijs. Elkaar ontmoeten is ontzettend leerzaam voor beide partijen. Persoonlijk zou ik het toejuichen als ik één keer per jaar een basisschool zou kunnen bezoeken. Daarom ben ik zeer benieuwd hoe Gluren bij de burens straks verder gaat."

Betere aansluiting

Doelstelling van Gluren bij de burens is in eerste instantie een betere aansluiting te bewerkstelligen tussen het primair en voortgezet onderwijs. Marenka: "Docenten in het voortgezet onderwijs moeten weten wat ze kunnen verwachten als ze een leerling uit het basisonderwijs in de klas krijgen. Wat weten leerlingen al? Hoe hebben ze dat geleerd? Leerkrachten uit het basisonderwijs moeten weten wat leerlingen in het voortgezet onderwijs écht moeten kennen en kunnen. Wat hebben ze nodig? Daar kun je alleen maar achter komen als docenten en leerkrachten zelf een hele dag gaan ervaren. Daarom is dit omvangrijke uitwisselingsprogramma bedacht, om deelnemers nadrukkelijk in de dagelijkse praktijk bij elkaar in de keukens te laten kijken. Daarbij worden alle docenten en leerkrachten die gaan gluren een hele dag vervangen door collega's uit een invalpool."

Marenka van Toor

In kleine groepjes worden ervaringen uitgewisseld. Op de voorgrond rechts Peter Bloemberg.

Allerlei vragen

Ze bedacht het idee Gluren bij de burens een paar jaar geleden. Uit gesprekken met collega's in de onderbouw merkte ze dat docenten nauwelijks een idee hebben over wie de leerlingen die uit het basisonderwijs komen nu zijn. "Ik hoorde allerlei vragen: krijgen de leerlingen in groep 8 Engels? En hoe gebeurt dat dan? Wat is het niveau van rekenen in groep 8? Enzovoort. Docenten uit het voortgezet onderwijs komen niet in het basisonderwijs en hebben geen idee hoe het daar aan toe gaat. Omgekeerd is dat ook het geval: ja, leerkrachten uit het basisonderwijs komen naar voorlichtingsdagen op een vo-school waar een schooldirecteur een praatje houdt. Maar weet je dan écht hoe het voortgezet onderwijs werkt? Nee, dus. We kijken niet bij elkaar in de keukens. Daar is geen tijd, geld en ruimte voor."

Brede ondersteuning

Marenka ging met haar idee naar het Leraren-OntwikkelFonds, de landelijke onderwijscoöperatie die leraren ondersteunt die goede initiatieven bedenken om het onderwijs te verbeteren. Ze kreeg 10.000 euro om haar idee verder vorm te geven en uit te voeren. De directeur van het Liemers College reageerde enthousiast toen ze haar project Gluren bij de burens nader kwam toe lichten. "Fantastisch. Meteen doen", zei hij. Ook Samenwerkingsverband De Liemers po / vo, waar 40 scholen in het primair en 4 scholen in het voortgezet onderwijs uit de gemeenten Montferland, Westervoort, Duiven,

Grote belangstelling van docenten en leerkrachten voor het project Gluren bij de burens.

Zevenaar en de voormalige gemeente Didam zijn aangesloten, sprak meteen het vertrouwen in het project uit en ondersteunt in de uitwerking.

“UITEINDELIJK STREVEN WE NAAR DOORLOPENDE COMPETENTIELIJNEN BIJ KINDEREN VAN 0 TOT 18 JAAR”

Otto Kamps, directeur De Liemers

Directeur Otto Kamps: “Er valt nog veel winst te behalen in het elkaar leren kennen, in het leren van elkaar en het uitbreiden van het referentiekader. Gluren bij de Buren is een goede eerste stap daarin. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat docenten in het vo ontdekken dat hun vak niet begint in het vo, maar dat het aansluit op het po. Zowel qua kennis als qua leervaardigheden. Uiteindelijk streven we als Samenwerkingsverband bij kinderen van 0 tot 18 jaar naar doorlopende competentielijnen op een aantal gebieden. We willen dus niet alleen het niveau van de leerlingen vaststellen, maar willen ook van elkaar weten wat een leerling kan op het gebied van plannen en organiseren, ICT-gebruik, samenwerken, en hoe hij leert. Er is al een werkgroep in het Samenwerkingsverband begonnen met de oriëntatie hoe we dit moeten gaan aanpakken. Gluren bij de burens is niet het einddoel, maar het begin van een route.”

Eyeopener

“Daar ben ik blij mee”, zegt Ton Roelofsen.

“Want deze eyeopener gun ik ook collega’s in de lagere klassen, want je leert ontzettend veel op één enkele dag. Alles was ook perfect geregeld, tot aan mijn vervanging in mijn klas toe.” Peter Bloomberg: “Ik ben zeer benieuwd naar de evaluatie als over een paar maanden iedereen aan de beurt is geweest. Doorlopende competentielijnen creëren is een vooruitstrevend idee, maar hoe ga je dat doen? Als je bij wijze van spreken 20 basisscholen hebt, heb je ook 20 verschillende visies. Hoe organiseer je dan samenwerking? Hoe krijg je iedereen op één lijn? Daarbij: er zijn zo ontzettend veel leerlingen die allemaal verschillend zijn. Dit is een zeer pittige opdracht.”

Kinderopvang

De evaluatie van Gluren bij de burens vindt plaats in mei. In de tussentijd kunnen de deelnemers op een speciaal ontworpen digitaal platform hun bevindingen kenbaar maken. Marenka van Toor is reuze benieuwd naar de reacties, de start is in ieder geval veelbelovend. “We hebben nu al aanvragen van docenten en leerkrachten binnen om volgend schooljaar ergens te kunnen gluren. Er zijn plannen om dan ook de kinderopvang bij het project te betrekken. Dus dat kinderopvang een hele dag gaat gluren in de onderbouw van de basisschool en leerkrachten van de basisschool naar de kinderopvang gaan. Zoals reeds gezegd: dit is pas het begin van een route.”